

Aan: Vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)
Betreft: Nederlands onderwijssysteem strookt niet met Europees Sociaal Handvest

Leiden, 18 februari 2019,

Geachte leden van de vaste commissie voor OCW,

Op 21 februari aanstaande staat het Algemeen Overleg over onderwijs en zorg met de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media op de agenda. Defence for Children is van mening dat verschillende kenmerken van het Nederlandse onderwijssysteem en ontwikkelingen daarbinnen niet stroken met het recht op inclusief onderwijs. Naast het VN-Mensenrechtenverdrag Handicap en het VN-Kinderrechtenverdrag, zie hierover ook de *Factsheet: Inclusief onderwijs als kinderrecht*, vraagt ook het Europees Sociaal Handvest om een stapsgewijze transformatie van het systeem om het recht op inclusief onderwijs effectief te waarborgen. Dit blijkt volgens Defence for Children uit het oordeel *MDAC tegen België*. De kinderrechtenorganisatie vraagt u dan ook de minister te wijzen op dit belangwekkende oordeel en daarbij te verzoeken om een reactie op de implicaties hiervan voor het Nederlandse systeem van passend onderwijs.

Recht op inclusief onderwijs onvoldoende gewaarborgd

Defence for Children analyseerde het Nederlandse onderwijssysteem aan de hand van *MDAC tegen België* in de bijgesloten publicatie 'Passend onderwijs langs de lat van het Europees Sociaal Handvest'. In de analyse wordt beargumenteerd dat verschillende schendingen die het Comité in deze zaak heeft gevonden van het recht op participatie en van het recht op rechtsbescherming van gelijke toepassing zijn op het Nederlandse onderwijssysteem. De kinderrechtenorganisatie concludeert dat het recht op inclusief onderwijs ook in Nederland onvoldoende gewaarborgd wordt, omdat het systeem tekort schiet op de volgende punten:

- **Tweesporensysteem:** naast reguliere scholen bestaan er in Nederland categorieën speciaal onderwijs gedefinieerd aan de hand van de soort handicap. De leerlingaantallen in het speciaal onderwijs blijven groeien. Leerlingen met een verstandelijke beperking blijven grotendeels buiten het reguliere onderwijs.
- **Geschiktheidseisen:** de geschiktheidseisen vormen een barrière voor toelating tot regulier onderwijs. Hierdoor ontstaat een onderwijssysteem dat gebaseerd is op de notie van integratie in plaats van inclusie.
- **Financieringssystematiek:** de financieringssystematiek van het onderwijs en de daarin gelegen prikkels staan inclusie in de weg.

- **Vrijstellingen van onderwijs:** kinderen worden vrijgesteld van de leerplicht en daarbij is het niet duidelijk wat het aanbod van de overheid aan deze kinderen is om te voldoen aan het recht op onderwijs.
- **Actieplan met doelen en tijdsplan voor het realiseren van inclusief onderwijs:** de Nederlandse wetgeving omtrent passend onderwijs is niet tot stand gekomen als onderdeel van een samenhangend actieplan, gericht op het implementeren van het recht op inclusief onderwijs. Ook de implementatieplannen geven onvoldoende blijk van concrete stappen om inclusief onderwijs stapsgewijs te realiseren. De omstandigheden die nodig zijn voor het creëren van een inclusief onderwijssysteem komen hierdoor niet tot stand.

Met vriendelijke groet,

Mirjam Blaak, plaatsvervangend bestuurder Defence for Children

Inlichtingen bij: Timo Veldman, juridisch adviseur Jeugdrecht Defence for Children
Telefoonnummer: 071 516 09 80

Bijlagen - 'Passend onderwijs langs de lat van het Europees Sociaal Handvest: analyse van het Nederlandse onderwijssysteem aan de hand van 'MDAC tegen België'¹
- Factsheet: *Inclusief onderwijs als kinderrecht*²

¹ Tevens online beschikbaar via <https://defenceforchildren.nl/actueel/nieuws/onderwijs/2019/nederlands-onderwijssysteem-niet-in-lijn-met-europees-sociaal-handvest>

² Tevens online beschikbaar via <https://www.defenceforchildren.nl/media/2282/defence-for-children-factsheet-inclusief-onderwijs-als-kinderrecht.pdf>